

מתני': א"ר יהושע מי יגלה עפר מעיניך רבן יוחנן בן זכאי, שהיית אומר עתיד דור אחר לטהר ככר שלישי, שאין לו מקרא מן התורה שהוא טמא!

גמ': ומאחר דאין לו, למה טמא? אמר רב יהודה אמר רב, מן התורה אין לו, מדין קל וחומר יש לו.

- מה טבול יום שמותר בחולין פוסל בתרומה, ככר שני שפסול בחולין אינו דין שיעשה שלישי בתרומה?!
- איכא למיפוך מה לטבול יום שכן אב הטומאה?
- תיתי מטבול יום דשרץ! (שהי רק ראשון לטומאה)
- מה לטבול יום דשרץ שכן במינו אב הטומאה? (אדם וכלים)
- כלי חרש יוכיח! (שאינו במינו אב הטומאה ומטמא תרומה)
- מה לכלי חרש שכן מטמא מאוירו?
- טבול יום יוכיח! (שאינו מטמא מאוירו ומטמא תרומה)
- וחוזר הדין לא ראי זה כראי זה ולא ראי זה כראי זה?
- הצד השווה שבהן שמותרין בחולין ופוסלין בתרומה, כל שכן ככר שני שפוסל בחולין דפוסל בתרומה!

דרגות הטומאה

אבי אבות הטומאה
מת

אב הטומאה
אדם וכלים (חוץ חרס) דבר שיש לו טהרה במקוה
טמא-מת, זב, זבה, יולדת, מצורע, ושרץ (שהוא מקור הטומאה)

ראשון לטומאה
אדם, כלים, אוכל, ומשקה

שני לטומאה
פסול לחולין ולמעשר שני
אוכל ומשקה
טמא לתרומה ולקודש

שלישי לטומאה
פסול לתרומה (לר"ע גם לחולין ולמעשר שני)
טמא לקודש

רביעי לטומאה
פסול לקודש

סדר טהרה

מותר בחולין ומעשר שני
אסור בתרומה

טבל
"טבול יום"

מותר בתרומה – אסור בקודש
[ובקודש אם אינו חייב קרבן]

העריב שמשו
"מחוסר כיפורים"

מותר בקודש

הקריב קרבנו

טבל יום טהור

חולין \ מעשר	טהור
תרומה	שלישי
קודש	ר' מאיר אבא שאול שני [טמא א] שלישי [טמא ב] רביעי [פסול]
חכמים	שלישי [פסול]

אדם וכלים (חוץ מכלי חרס) "במינו אב הטומאה"

עולה להם טבילה (צריכים הערב שמש)

אוכל ומשקין וכלי חרס
אין עולה להם טבילה

דרגות טומאתם:

- אב הטומאה
- ראשון לטומאה
- ראשון לטומאה
- שני לטומאה (לחולין ומעשר שני)
- שלישי לטומאה (לתרומה וקודש)
- רביעי לטומאה (לקודש)

